

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön Előfizetheti helyben a szerkesztő's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletében, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kivárató példányok iránt csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetésnek a pontosan és jutányosan közöltetik.

Az elkésteknek még teljes számú példányt szolgálhat testvér lapjaiból mind Budapesten, mind posta útján a szerk.

FOGLALAT Magyarország és Erdély. (Kinevezések, és előléptetések. Megyerendszer általánosan III. Budapesti napló. Törvényhatóságok: Csongrád, és Tolnamegyék köz — Vasardmege kisgyűlése; Zágrábváros tisztújítása. Erdélyi országgyűlés. — Társulati élet: A magyar gazdasági egyesület, szakosztályának rendezése; a kisdedovó intézetek m. országban terjesztő egyesület.)

Külföld. (Amerika, Portugália, Spanyolország, Anglia, Franciaország, Belgium, Olaszország.)
Ertesítő.

MAGYARORSZAG és ERDÉLY.

Ő cs. s ap. kir. felsége Fábry Ignác cz. püspököt a nagyváradi kerületben tanulmányok kir. főigazgatójává kinevezni legkegyelmesebben méltóztatott.

Ő cs. s ap. kir. felsége Károlyi István, zalaegerszegi esperes és plebánost szent Demeter szerémi apátjává; továbbá Bartal Pált a fülöpkeresztúri k. kormányzóknál fogalmazó gyakornokot tisztib. fogalmazóvá kinevezni legkegyelmesebben méltóztatott.

A nmgu magy. kir. udv. Kamara a baresi kir. sóhivatalnál megüresült mázsamesteri állomásra Jankó Mihály körmenői sómázaslót léptette.

A sóvári k. sóhivatalnál a két mázsamesteri, és egy írászi állomás megürült.

Mu ch m a y e r Sándor a k. magyar-erdélyországi udvari, és S z e l e s t e y József a budai kamrai számvevőhivatalnál számtisztek ez utóbbi számvevőhivatalhoz számtanácsosakká nevezettek ki.

A nmgu magyar kir. udv. kamara a középpontban megüresült ígató-tiszt állomásra Rácz Mihály kamrai íratári irnokot alkalmazta.

A n d r á s s y Károly, ungvári ellenörkődő sómázsamester f. évi jul. 4én meghalálozott.

Megye-rendszer általánosan. III.

Közvélemény. A közvéleményt szükséges megkülönböztetni a közértelemtől. A közvélemény egyes része nem függ organumok által is nyilvánosulhat. A köz vagy nemzeti értelemnek a raison publique, vagy nationalnak organuma csak az országgyűlés lehet. A közvélemény inkább csak a napi események iránt nyilatkozik, a közértelem főkélléke ellenben csak az, hogy határozatiban viszonyba hozassanak a múltjelen, és jövőd. Nálunk a megyék tágas körlevén, s azok tanácskozásiba több megyében érdekelt egyedek feyván be az azokban keletkezett közvélemény tisztulni kezd, csupán helységi érdekek salakjától, s a nemzeti értelemhez közelebb emelkedve — nagyobb befolyást gyakorol annak irányzatára. — Ezen — a községinél már jóval tágas horizon, ezen magasb pont, s az értelmesebb rész itten központosult szónoklati ereje, közönségesen módosítólag hatnak az egyedek véleményeire, csilapítják a véleményeket s részvételre ébresztik a szunnyadozó erőket. — Így nyilvánosul azután az egyesek akarata s kívánságiból a közvélemény, s a közvéleményből csak azután származik a nemzeti értelem. Mert a közértelem mindig a közvélemény befolyása által lesz, annyira — hogy azon törvényhozó hatalom, melly a közvélemény ellen működik, minden egyéb mint közértelem. A közértelemnek a nemzet akarattal egynek kell lenni. A közvélemény e szerint valódi hatalom-má emelkedik a státusban — s ugyanazért minden elem a státusban annyival magasabb arányban részesül a státushatalomban, mennél nagyobb befolyást gyakorol a közvélemény fejlesztésére, s érlelésére, következésképp mennél nagyobb befolyást gyakorol a nemzeti értelemre. —

A közvéleménynek szabadabb és sikeresebb közönye nincs, mint a megye. Nálunk ugyan ezen különben igen üdvös institutióra nagy homályt vet az, hogy abban minden érdekek nincsenek kellőleg v a g y legalább ex instituto képviselve, s így tartani lehet, hogy a mi igen gyakran szokott történni, egyik vagy másik hatalom a többiek organikai ellensúlyozása nélkül a többiek fölött abszolút hatalomra fog vergődni. Azonban ez olly hiány — mellyet csak organikai fejlesztés pótolhat. Különös az, hogy az összpontosítók azzal akarják bebizonyítani, miszerint nem áll az hogy „megyei szerkezetünk a közvélemény kifejtésére alkalmas nyújt” mert, — hogy tovább is saját szavaikkal éljek, igaz ugyan hogy „a megyei vitatkozások közvéleményt fejtenek ki; de egy nagy közvélemény helyett, mint minót a szabad sajtó idézhetne elő, a közvélemény 52 felé ágazik.” Minden bár milly nagy közvélemény is csak kisebb

sőt végelemzésben egyes véleményekből összegül. Szabad sajtó mellett is, a közvélemény különböző organumok körül különböző színű lobogók alatt egyesül s épen úgy szétághat, mint a megyékben; annyira, hogy vélemény egyzetésre sokkal többet tehetne a nem szabad, mint a szabad sajtó. Kevesebb vélemény szétághás van a Newa — mint a Temse vagy Szajna partjain. Itt inkább az a czél: hogy legyen közvélemény, s hogy szabadon nyilvánosuljon. Ha egyébiránt a szabad sajtónak a közvéleménynek mind fejlesztésére, mind egyesítésére olly határtalan hatalom tulajdonították, akkor bátran lehet tőle várni, hogy a megyék 52 közvéleményét is épen úgy képes lesz egy nemzeti közvéleménnyé olvasztani, mint képes azt annyi szétághó érdeket, olly sok ezer helységi stb. közvéleményecskéket tenni. — Az idézettekben akár hogy vegyük is legfőbb csak az tűnik ki, hogy „a szabad sajtó hathatósabb fejlesztője a közvéleménynek, mint a megyei vitatkozások.” De ez utóbbiak a szabad sajtónak épen nem állanak útjában, sőt inkább ott, hol együtt lehetnek, annak segítséget s táplálékot nyújtanak. —

A sajtó inkább csak az írókat foglalatossodtatja, — a megye számosabb politikai tanodája, itt többeknek van módjuk s alkalmuk vélemények nyilvánításával föllépni. Én épen nem találok meglepőnek a gyakori panaszt, hogy a civilisált Franciaországnak kamaráiban soha nincsenek elégséges számmal a közigazgatáshoz értő férfiak; mert ezt a departementekbeni választás mellett, szabad megyszerkezet és így elégséges politikai előiskola nélkül, nem is remélhetni. Igen helyesen mondja Alletz „a sajtó gondolkodó municipalitatis.” De ez mindenütt magas teoriákba fog széttedvni, hol a tanácskozás, az általános és helységi szükségeket és hiányokat fölfedező s az azoknak gyakorlati pótlását tervező municipalitások hiányzanak. —

Megyei képviselet. Súlyos vádként hozatik fel megyszerkezetünk ellen — hogy a mellett a nép nem bír képviselettel, már pedig a törvényhozás czéljának épen nem felelhet meg, hol a nemzet egyes osztályai nincsenek aránylagosan képviselve, még pedig „azon arányban, mellyben azok száma, vagyonra s politikai képességre egymáshoz állanak.” Örömet osztozunk azon véleményben — hogy a képviselet legfőbb eszményi tökélye az általános képviselet, a suffrage universel, de hogy az gyakorlatilag is a törvényhozás czélyszerűségének mértéke lenne, azt bátrak vagyunk tagadni. Sokkal olvadékonnyabb alakban tűnik föl az akkor, midőn a törvényhozás legfőbb feladataul tüzetik ki: „hogy az összes nemzet érdekeit képviselje.” — Az összes nemzet érdekeit különböző szempontból lehet fölfogni s a nemzeti érdekek képviseletétől az általános képviseletig — végtelen hosszúság fokozat létezik. — Nézzük Angolhont, s azt látjuk, hogy ott a nemzeti érdekek két ágra szakaszatnak, — t. i. a pénz és föld érdekekre monneyed and landed interests. — Ezek valódi nemzeti érdekek, de ezekben a nép érdekek csak közvetve és épen nincsenek kellőleg képviselve. És ha Frankhon választói kvalifikációját veszszük, figyelmetesb összevetés után azt látjuk, hogy ott szinte nem egyéb mint a pénz és föld érdekek, — csak hogy kapcsolatosan s így helyes elválasztás nélkül — képviseltetik s illy módon is csak azon föltétel alatt: ha a csupa választási jogra szorítkozást valódi képviseletnek lehet nevezni? Ezen eszményi világunkat szétzúzó realismus daczára, ha ismernénk is boldogabb hazákat, mellyekben a képviselet teljes szabadelvűségében a legszélsőbb vonalokig terjesztetnék; még nem ismerjük azon teljes sikert ígéro intézkedéseket, mellyek biztosíthatnának, hogy a nemzeti vagy helységi érdekek áldozatul ne eshessenek épen azon visszaélések által, mellyekről a megyei szerkezet vádoltatik. —

A népképviselet valóban még mindenütt igen torha alapon nyugszik, s mielőtt ebben nagyobb előmenetel tethetnék, előbb a népnek kell változni. „A nép ma is ollyan, mint Aristophanes vagy Shakespeare idejében” s ha bár milly ügyességgel s finom tapintattal bírna is tán községe előjárói megválasztásában, sagacitása annak határin túl nem terjed s egy törvényhozó megválasztása értelmi körét fölülmulja. A nép ezen korlátoltságán — úgy látszik a közvetett választással akartak segíteni; — de hogy akár a választott akár kiváltságos választók is képviselőt választthassanak, arra jól organisált egyesület szükséges,

mellyben a talentumok fejlődhessenek s kiismerhetés végett föltünhessenek. Csak az illy testületből lehet azután okszerűleg választani, az illy testület pedig nem egyéb, mint az összeszett municipium vagy is megye s így e tekintetben is megyerendszer nélkül jól organisált képviseleti alkotvány fen nem állhat. —

Mi ugyan szép megyszerkezetel bírnunk, alkotványunk képviseleti; de azért korán sem állítjuk, hogy teljes képviselettel bírnánk, sőt megvalljuk azt is, hogy nálunk „még maga a nemesség sincs kellőleg képviselve.” Elismerjük azonban — és pedig méltányolva azt is, hogy nincs ország a világon, mellyben a magyar nemesség képviseleténél szabadabb, általánosabb, a jogegyenlőség követeléseivel megegyezőbb képviselet léteznék. Azon panasz, miszerint a képviselők nem a választási joggal bíró polgárok, hanem csak az egyes törvényhatóságoknak képviselei, nyomatékalan, mert a megyékben minden nemes közvetlen folyhat be képviseleje választásába; hanem igen is méltó panasz az, hogy az összes nemesség, a politikai nemzet a törvényhozásban nincs eléggé aránylagosan képviselve. Ezen panasz azonban nagy részint magát a képviseletet sújtja, miután teljesen aránylagos képviseletet még a phalansterek sem képesek biztosítani. Nézzünk például végig az angol választási rendszeren, nézzük mennyire van ott nép, osztály s bármi érdek képviselve; nézzük meg a képviselt népesség közötti arányt s a legnagyobb anomaliákat fogjuk látni. Így például — hogy mást ne említsék, Westmoorland, mellynek népessége úgy áll Yorkmegyéhez, mint 1:25; ezzel egyenlően van képviselve. S hány illyet nem lehetne idézni? pedig az illy számok összevetése igen hasznos lehet, mert az illyek valódi világra vezetik vissza gondolatunkat, lecsilapítják bennünk a keserű panaszt s institutiókkal kibékülve szeretettel fogjuk azokat ápolni s tökéletesíteni. Nálunk kétségtelenül a megyék kiterjedésre — és az azokban lakó nemesség számára nézve igen különbözők. Ez iránt lehetőségig figyelemmel lenni soha sem volt inkább ideje, mint most. A közép- és képviselet kérdéseivel sok más olyak is merülnek föl, mellyek elintézésük a képviselet mivellirozása is kapcsolatba hozatik. A bajt minden esetre a megyék meg semmisítése nélkül is orvosolhatónak véljük. Nem is ohajtanánk valami ollyas francziás műtételt, azt hazánk gyengébb constitutiója alig állaná ki. Illy átalakulásokat jó mindig organikaivá tenni s nem kell feledni, hogy sok dolog legjobban hever a maga zavarában. Egyébiránt abból, hogy a nemesség száma a megyékben igen különböző, nem olly nagy aránytalanság a politikai nemzet érdekére, mint a millyennek első ötletre mutatkozik. — Mert tudjuk, hogy az összes nemesség közérdekei többnyire azok egy mint a más megyében, a közvélemény vezérlését gyakran ugyan azon egyedek viszik egyik, kik a másik megyében, azon érdekekre nézve, mellyekben a nemesség egymás közt meghasonlik, legtanácsosabb békével várni az időtől azt, mit az elhamarkodás tán saját veszélyünkre éretlenül juttatna birtokunkba.

Nem mondjuk tehát, hogy képviseleti rendszerünk teljes volna, hogy az ideálunkat megközelítene, de illyet nem is remélünk, azt jelen körülményeink között lehetlennek tartjuk s mi több, még nem is ohajtjuk. — Politikai intézetekben s a gyakorlat terén nem a tökéletesről lehet szó, hanem csak a tökéletesithetőről. Ugyanazért midőn jelen körülményeink között kiterjedtebb népképviseletet be nem hozhatunk — eszközöljük azt minden czélszerű eszközökkel, hogy az, mellyel bírnunk, mennél terjedékenyebbé váljék. Eszközöljük: hogy a föld és pénz-érdek képviselete mellett az intelligencia különzetesen is képviseltesék. — Minden osztály s minden érdek legyen képviselve, de minden osztály s minden érdek csak annyi közvetlen befolyással, mennyire értelmi képessége az elérendő czéllal s a képviselet haszna az állomány czéljaival összeegyeztethető. Valamint pedig eltávolíttatni kívánunk mindent, mi a megyét gyengíthetné, épen úgy nem ohajtjuk, hogy a megye rögtön átalakítva, tisztán községek egyesületévé tétesék. Ez jelenben annyit tenne, mint az értelmiség kizárásával a községeknek magok megválthatóságokra, vétesenek föl a szabad községek a megyei képviseletbe, s így idővel az organikai fejlődés lassu de biztosabb ösvényén, a megye a lassanként salakjaiból kitisztult kiváltságos osztály befolyása alatt, községek egyletévé fog átalakulni, s csak ekkor

fogunk valódi népképviselővel birni. És mikor fog ez ohajtott idő eljönni? — A fejlődés folyamatát emberi erő meg nem határozhatja. Nekünk csak egyedül a jelen sajátunk, tegyük tehát a jelen áldásait éldelhetőkké 's ne fosztogassuk meg attól a jelen nemzedéket meszsze jövőendő rovasára. A jelen valódi jólét, legfőbb biztosítéka a jövőendő jólétnek. —

Az ideálok nem a valódi világ tárgyai. — Itt legfőbb törekvés: „a lehető legfőbb boldogság a legnagyobb számmal elosztva.“ E lehető legfőbb boldogság olykor csak kisebb nyomor, a legnagyobb szám sokszor igen csekély, de azt nem a meszsze jövőendőre hatás, nem az eseménynek módfeletti hajhászata fogja nevelni, hanem a jelen tiszta fölfogása 's az arra czélszerű eszközökkel tett hatás. — Nálunk a politikai jogok egyedüli alanya eddig egy kiváltságos osztály. De más osztályok is vannak, mellyek politikai képességre kifejlődtek, 's azzal az idő int, erőbeni gyarapodásunk 's egy nemzetetté olvadásunk eszközeit el nem vetni magunktól. Itt az idő a városokat a törvényhozásba, a községeket a megyékbe fölvenni. Ezekkel a nemzetiség semmiként sem veszélyeztetik, a nemesség magyar 's érdekében van magát annak tartani, a városok közötti heterogeneitás egymás között kiegyenlítettik, a szabad községek száma csekély, 's ha támadhatna is bennök nemzetellenes törekvés, hatása a számosabb nemesség által paralyáltatnék. Dementsük föl a községeket általánosan, azon miveletlen állapotban mellyben vannak, 's legjobb esetben is a szomszéd kedves Erdély mintájára lesz a honban, nem ugyan épen három, de isten tudja hány nemzet 's hány kisebb nagyobb provincia. —

Ezek következtében midőn a városi polgár politikai jogokkal ruháztatik föl, addig a megyékben lakó honoratiórokat minden befolyástól elzárni méltatlanság volna. Ezek fölemelése annyival inkább szükséges, mivel a minden képviseléstől kizárt községek közvetlen a megye alatt lévén, azokra egy középlelem befolyásból származandó surlódásból nem csekély haszon háromolhatnék, de itten szintén gondos meghatározása kívántatik a képességnek.

Ezek létesítése után, de csak is azután, a többi nemességnél is, a közügyekre személyes befolyhatást, bizonyos minőségekhez kellene kötni. Ezen kvalifikációt azonban itten soha sem egyéb mint az értelmesség külső jelei határozhatnák el. Mind addig, míg a képviselést szélesebb basisra nem állítatik, a kvalifikációk még ezen nemének behozatala is veszélyes. Egy szóval a politikai szabadságot nem akarjuk mindenkire kiterjesztetni, — „nem kell elfelejteni mond Sismondi: hogy a szabadság erős jó bor (vulgareux) melly megzavarja a gyenge agyvelőt, és csak hosszszas veledelés 's fokozatos szokás után birhat meg valaki belőle nagyobb adagot.“ — És épen e tekintetből szükséges egy felől az értelmességet, a profanum vulgust a köztanácskozásokból kirekeszteni*) más felől, azokban minden értelmességnek 's érdeknek ajtót nyitni. Illy intézkedések mellett a megye ereje mindig öregednék, a képviselést a polgárisodás haladtával tökéletesbülne, 's ennek a kormányra hatása is mindig nagyobb és nagyobb fogna lenni. És hová fog így aztán — alkotmányos életünk fejlődni? — Ha soha semmi hanyatlás sem háborgatná őt organikai haladásában, hanem mindig előre és előre törekednék is, valamint eddig is soha sem lehetett oka mindennek megváltoztatására, ugy ezután — soha sem leend oka mindennek megállapodni. És mi, kik önmagunk teendőit sem tűzhetjük ki különcködés nélkül meszszebb jövőendőre, ne törekedjünk egy nemzet haladási phasisait meghatározni.

BUDAPESTI NAPLÓ

Pesten az elgázoltatások olly mindennapiak, hogy azokról ujdonságképen szólani, valóságos ujdondászi éhséget jelent; de vannak esetek, hogy kénytelen az ember ez elkoptatott tárgyhoz nyulni, miután nem bérkocsissal, hanem ollyan arszálannal van dolgunk, kinek lébe páczolt üstökétől fél Pest szagos, ki magának dicsértetésére hivatalos organumot tart, 's tb. Nem nevezünk senkit, sőt a helyet sem nevezzük, hol a

*) Tisztelt értekező ur a meyerendszer védelme mellett a centralisáló nézetek ellenében közölt imé-jés cikkekben mintegy megfellebbezni látszik földatáról, az értelmességnek kirekesztését javasolván a köztanácskozásokból, holott — ha morális köteleességünket, melly a fokozatos tökéletesbülés, nem mint polgárok, de csupán mint emberek teljesíteni, és teljesíteni kívánjuk, az ugynevezett profanum vulgust a köztanácskozásokból nem kirekeszteniünk, hanem inkább előtte egész szivességgel ajtót nyitnunk kellene. E téren ismerkedhetik az meg emberi, és polgári köteleességgel, itt ismeri meg állását, fölfoghatja rendeltetését, 's így fejlik ki a t. értekező ur által is olly jól fejtegetett közvélemény, mellynek világos nyilatkozata nélkül nincs politikai, nincs nemzeti élet. Ezenfölül megyei rendszerünk egyik paladiuma a nyilványosság. Bár hogy javasoljuk, vagy létesítsük is a reformot, ez — mint nélkülözhetlen kellék ki nem maradhat; mert nélküle nem formáltunk, hanem ronítottunk megyei institutióinkon. Szóval: kell ugyan, és főképp emberben az értelmiséget tekintetbe venni, de még is ne felejtjük irányában először a embert, 's az ezzel született méltóságot, melly még süllyedségében is méltánylandó, segitendő. Szerk.

dolog történt, de hitelünkre valljuk, hogy tollunk a valóról ír; 's ha valaki — tán az igazi — feljajdul? vessen önmagára, ha pirulnia kell. Mit törődik egy arszlán, hogy egy nyomorult aszszonyt legázol 's örökre koldussá teszi: hisz még az ott álló községi szolga is azt mondá a közüállóknak: „Mit bámulnak, hisz csak egy szegény aszszony volt!“ — annál kevesebb róhatóknak tán magát a bűnöst, ki a legnagyobb egykedvűséggel hajta tovább, mintegy pára vesztett legyet hagyva vérében az általa szerencsétlenné lett aszszonyt. Uram! a ki lovat tart és azt hajja is, vagy ollyan lovat tartson, melly ura helyett is gondolkodik, vagy ha ezt nem tenné meg, legyen az urnak magának elegendő esze; mert elmúlt az idő, hogy akármely nyomorult embernek negyven forintot dobjunk oda 's ezzel végeztünk! Fájdalom, hogy illy kellemetlen dolgokkal kell a napisajtónak foglalkozni, valamint a közönség is mélyen érzi, hogy némely széles urfiak miatt egyesek élete minden pillanatban veszélyeztetve van!

Nagyszerű temetés volt csütörtökön délután, a pesti polgárok meghalt főtisztjüknak adák meg az utolsó tiszteletet. Szajfátó volt akármennyi, — de csak temetés volt biz ez az istenadta, többet ér ennél egy cigánylakodalom.

Pestvármegyének legközelebbi rendkívüli közgyűlése leend a huslimitió tárgyában, miután a pesti mészárosok a husnak árát főlebb akarják rugtatni. Legkevesebb kifogásunk sem leend az árfölemelés miatt; primo, mert más háznál élünk; secundo, azon édes reményben vagyunk, hogy valahára a mészárosok is méltányosak leendenek, mert ha már a husnak árát főlebb emelik, illo, hogy nagyobb fontot adjanak.

Már a vargáinak még az ujdonságban is kifogyhatlan rovata van! Legközelebb két vargáinak az utczán öszetalálkozott; a találkozásnak beszéd, a beszédnek du h — ut, ennek pedig a fölő, a fölőnek ismét az lett vége, hogy az egyik egy tollkést vágott társának mellébe: mire az elájult, 's veszedelmes sebének algha kellemetlen következményei nem leendenek. A tettes rögtön futásnak eredt, 's a megsebzett sehoggy sem tudja nyomára igazítani az illetőket.

Csak hogy nagy rüpkök ezek a falusiak — (azaz némelyek), egy illyen valaki ur megállt bennünket. Ugyan kérem uraságotat, — idevaló? Kérde nagy alázatosan. Igén! válaszolam: szabad valamit kérdeznem? monda tovább. Csak tessék! ujtám egykedvűen. Nem tartóztatom uraságotat? Dehoggy, dehoggy, csak tessék! mondam ismét. Tehát régóta lakik Pesten uraságotat? Mással éve! Nem tudná megmondani nekem? Mit? — Merre lakik itt egy jó fogház? Sohase tudom én! — Köszönöm alázatosan, de nem haragszik uraságotat? Dehoggy haragszom! Magamat ajánlom! Alázatosul.

September hó tizen a szolnoki vasut, mint egy német lap mondja, megnyitattik. Még eddig hivatalos értesítést nem kaptunk!

A soproni természetvizsgálók gyűlése mindinkább közeledik, magunk is tudunk néhány embert, ki azon érdekes változatát akarja megnézni a természetnek, vajjon miképen nézhet ki a nyul spékéibe és nyáron sülve, a káposzta pedig töltve jobb é, vagy kolozsvári-módra elkészítve? Bizony kedves atyámfiai, csak édesek is azok a természetvizsgálói híres jó ebédék, azért csak neki szánja magát az ember a természet-vizsgálásnak.

Mint igen szomorú hírt mondhatjuk, hogy Dobozynek zene-társaságát Párizsból igen furesán küldék ki az apostolok lovain; miután ő kigyelmük több rendbeli garázdaságai által visszaálltak a vendégzerettel! — Még cigány-direktornak lenni is valóságos átok!

Mi is vevők az erdélyi „Kis köve“ cserépeldányát, mellyből látók az erdélyi szerkesztők siralmas sorsát, miután előfizettséggyűjtőtől a pénzt majdnem lehetetlen behajtani. A szerkesztőnek mindenesetre nagy áldozatába kerül olly előfizetők száma a lapot kiadni, kik még az ujdonságot is aufs chreib en re járatták. — A zsenge kis lap pártolását ajánljuk olvasóink figyelmébe. Ara féllevent 3 pfrt. — A cserét pedig mindenesetre szivesen viszonzandjuk.

Örömmel fogunk tollal megemlítenők Klein urnak, az Ungar derék szerkesztőjének nemes tettét, midőn olly gyorsan sietett egy szegény család számára segélyt nyújtani. Ugyanis a budai szinkörben egy zenészeti akademiát rendezett, mellyben még saját személyétől is megfizeté a díjt, holott a rendezés, kiállítás tetemes fáradságába került a nemes emberbarátnak. Köszönetet szavazunk ezennel Klein urnak, keblének legnemesebb jutalma legyen az öntudat, és a szegény családnak hálás könyüi. ☺

TÖRVÉNYHATÓSÁGOK.

CSONGRÁDMEGYEI KÖZGYÜLÉS. (Folyt. 's vége).

Viszszatérvén a gyűléshez keltőt említünk még meg: a köszönetet, mellyet a megye összes tisztikarának az inség ügyében tett erélyes eljárásáért jegyzőkönyvileg szavazott, 's a husárszabást. Ez utolsót csak azért hozzuk fel, hogy lássa a t. közönség, mennyire következetes megyénk tetteiben. — Egyik pillanatban tisztikarának köszönetet szavaz a szegények irányában tett eljárásáért. Más pillanatban — daczára annak, hogy a marhabirtokos megszorulva levén jószágát csak vesztegetni kénytelen, — a hust 12rul 14kr-ra emeli. Természetesen azért, hogy a szegénynek e kényértelen időszakban ez élelmi szerhez könnyítessék a juthatás!

A gyűlés többi napjait tisztí jelentések, számadási vizsgálatok 's a jegyzőkönyvek olvasása huzták ki. — 'S ezzel bezárnók tudósításunkat: de még egy felelettel adósok vagyunk. — Tudósításunk elején e kérdést tettük fel: mit művel a szabadelvű párt Csongrádban? Aljon itt reá feleletül. —

A csongrádi ellenzék kisebbségben maradván a csatatéren — azt ellenének engedé át; 's most néhány tagjai által a községi mozgalmakban, legnagyobb részt pedig csak az emlékeztetben él, melly az annyi diadalmát látta sirbolt-hoz eljár a feltámadás reményével. — Nem tagadjuk, hogy kinek emlékezte, reménye van, az feltámadhat egy dicsőbb életre! De eloszlik é az éj 's felpirul é a feltámadás hajnala, ha munkátlanul hagyjuk folyni a napokat, mellyekhez milliók érdeke kötve van? Ezen kérdésre minden t. olvasó ad magának feleletet. — A hongyülés itt van, és munkára hja az olly rég — ne ámitsuk magunkat — halva élő csongrádi ellenzékét. — A magyar szabadelvű pártnak, ha multjára viszapillant, lehetlen nem lelkesülnie. Eletkönyvének egyetlen lapja van 's ez az édes hazának tere. Minden tette megannyi lelkesítő emlék e nagy csatapiaczon, mellyen a század harcát vezette a sötét kor fenmaradt bilincseiben silylő emberiség mellett. — Az irigység kisebbitethi az érdemet; de el nem tőrülheti a tetteket, mellyek e nemzet életével azonosultak. — Az emlékeztet megsemmisítése fölül áll minden hatalom erején. 'S a csongrádi ellenzéknek ez emlékeztethez kötött tettek kivívásában legkisebb része nem volt! A mult 's a nép bizodalma csalhatlan tanuságul áll ezen állítás mellett. De az olly szépen nyilatkozott bizodalom, melly kitartás által erősül, és tettekhez ragaszkodik, nem csökken é; ha öszszetett kezekkel nézzük a conservativ erők megfeszítését? A multak emlékeit senki sem veheti el tőlünk; de a jövőendő még nem sajátunk. — E z nem tétlenség vihatja ki számunkra. A munka edzi, a tespedés lankasztja a lélek erejét. Nem riaszt é fel bennünket tetszhalotti ágyunkról azon igazság: oda gyűlnék az erők, hol élet mutatkozik? Legalább mutassuk magunkat előknek; mert a halottat végre az emlékeztet is elhagyja. —

SZEGZÁRDRÓL.

— Julius 5én évnegyedes közgyűlésünk volt. — A főispáni üdvözlés után m. elnökünk a szükségesbkekhez sorolá azon választványnak kinevezését, melly a küszöbön álló országgyűlésre szóló e megyének utasításait kidolgozza. Hogy kik lennének azon választványhoz legalkalmassabbak, azokat főispánunk kijelölve neveiknek fölolvásával a gyűlés eleibe terjesztette, — a hol is elenök észrevétel elő nem fordulván, a választvány midőn kineveztetett, szót emelt B. I. és ezt több tárgyak szakértőivel, értvén a megyei főorvost, mérnököt, és némely kereskedőkkel szaporítani kívánta, még ide szeretett volna csatolni némelyeket a nem nemesek közül, kik ismerve övéik állását, tudván a teherviselő adózó osztály segedelemre váró állapotát, ezek javasolhatnák azon módokat, mellyek az előttük ismeretes bajok eltörlesztésére eszközül szolgálhatnának. — D—yG—r királyi táblai ülnök a megyei főorvos és mérnöknek a választványhoz leendő számítását nem ellenzé, megyénkben azonban egyedet, kik a kereskedést országos tekintetben értenék, meg nevezni nem tud, itt ó csupán kalmárokat, és boltosokat ismer, kiknek tanácsaikkal a czélhoz amtyeg sem közelitenék, a nem nemesek pedig hivatalképességgel ugyan fel vannak ruházva, hanem a tanácskozásozban részt venni joguk nem lévén, ezeket a választványhoz csatolni nem lehet. Ha épen a választványnak tagjai valamiben fent akadnának, szabadságukban álland magán nézeteiket az illető szakértőkkel közleni, és ha nekik tetszik, azoknak tanácsukat elfogadni. Szónok ur illyes adatokkal támogatott beszédét azon kijelentéssel fejezte be, miszerint az indítványozó urnak más czélja ez által nem lehetett, mint captatio benevolentiae. — (Ugyanez volt czélja ezen szándoknak is) A nemes szándoknak bántalmi viadalt hirdetének B. I. urban a szóló ur ellen, és benne olly kort tüntettek elő, hol az ifjuláng mérész lobbokkal gerjedezik a kebelben, az előtte beszélő királyi táblai ülnöknek fájdalommal vett kifejezését viszzatorlani kívánta mondván: hogy nem arra illik e a mondott kijelentés, ki nemesi gyülekeztetben a nemesség érdekében emel szót, és épen ez okból nem hallottuk e az öszvesereglett és jogainak kiterjesztését féltő nemességnek elharsogott tetszését, midőn ez a szónok indítványa alkalmával némán hallgatott. Higgadtabb előadással továbbá az adózó nép érdekében előbbeni indítványát ismételte. — Szóló urnak ezen viszzatorlásához, és indítványához M. I. kívül más nem járult. Ellenben a másik részről sorba emelkedtek a szólani kívánók, az elsorolt viszzatorlások ellenében ismét ezek következtek, a többek között elmondott: hogy ha e gyűlésben csupán nemesek volnának, B. I. urra a torlások alá vett kifejezés nem illenék, hanem itt a hallgatóság között nem nemesek is vannak, kiknek fölkarolt érdekei a czélzásba vett captatiót már magok bevállják. — B. I. erre aként nyilatkozott, hogy ha ezen tanácskozásoz kizárt adózó osztálynál indítványa népszerűségre, és tetszésre talált, azt ó szivesen elvállalja. — Alkotványos szempontból is ostromoltatt a nem nemesség indítványozott korszerű érdeke, ugyan is az alkotványnak hú örje a törvény, ez pedig az érintett osztálynak a hivatalra csak képességet,

nem pedig köztanácskozást*) tulajdonit, ennél fogva ők az alkotmány és törvény világos megsértésével az indítványhoz nem járulhatnak — a végzés a nem nemesek kizárásával kimondatott. — Olvastatott a nagyméltóságú magyar királyi helytartó tanács azon k. intézvénye, mely szerint a megyei felterjesztés következtében, középpontban két esküttársak felállítására megengedtetik, ennek folytán főispáni kinevezéssel eskütettek lettek P i g a y Ferencz, és P ó z n e r József. — Az eskütettek bár egyforma a hivatásuk, hatóságuk ugyan az, még is a legifjabbiknak a járásban 50. pftal kevesebb a fizetése, a miért ebeli járandóságnak kiegészítése végett a megye méltóságú m. kir. helyt. tanácshoz felírás határozatott el. — A csupán két tagból álló ellenzék egész lélekkel oda működött, hogy a kért 50. pengő ft. fizetés ne a szegény adózók rovására, hanem a nemesség erszényére történjék, és ezek a mostani szükségben szerfölött is terhelt adózók érdekében tett felszólamlásukért sok üres, és a cselekvőség tétől távol lévő szöszaporítással vádoltattak, kik kérve kérték a conservatívokat, egyezzenek meg abban mit ők akarnak, azonnal leend cselekvőség, ezek azonban ön erszényük terhelésével a sürgött cselekvőségről tudni nem akartak, a fentebb nevezett felírás meg fog történni. — István főhercegnek, és Mária Dorothea főherceg asszonyának felírásunkra érkezett válaszuk örvendetes tudomásul vétetett. — F. B. táblabíró urnak indítványára a mai gyűlés egyszerűen marcalisnak lön hirdetve — azon okból, hogy a közelgő országgyűlés költségeit ne ismét a tünnitudo adózók pénztára előlegezze, — hanem előre történendő kivetés következtében a fizetések azonnal történjenek meg, ez el is határozatott. — A husnak ára 12 kra szállított. — A sütemények szabályozása végett közgyűlés augusztus 23 kán leend, 24 kén pedig törvényeszeink kezdődnek. — Nálunk most aratnak, itt ott próbált csépelés, nyomtatás a gazdának bő jutalmat ígér. — Szegvár m. városban a szülő dézma iránt a m. uradalommal a megváltság alkuja forog fen — miről majd annak idejében.

R e n d e s l e v e l e z ő .

VARASDMEGYE. Varasdmegyének július 15 én tartott kisgyűlésében fölolvastatott kir. helytartó István cs. kir. főherceg ő felségének válasza a rendek által tett részvét tanúsító feliratokra, mit is tudomásul véve a levéltárba leteendőnek határozának. — Ugyanez alkalommal az élelmiek árszabályozása fölött is hozott határozat, mellyel fogva a marhahus fontja 12 1/2 kr. a borjúhúsé 16, szalonnas sertéshúsé 20, fagygyuó 22, szappanyé 24, montliszté 12, fejtér 8, közönséges 3 kr-ra. Egy zsemlye 4 lat nehézségű 2 kr; 50 latos félféjtér pékényér 12 kr. Kaszinó alapítás is van készülöben a varasdi közönség közt, hogy azonban az elnevezésben se hasonlítsanak más vidékekhez tehát D y o r á n á - r a keresztelék a még csak ezután születendő embriót; az alapszabályok nemzeti (illyr) nyelven nyomtatvák ki. Isten segítse őket többre is. †

ZÁGRÁBVÁROS. Július 22 én tartott meg Zágrábváros bel- és kültanácsának, s egyéb hivatalosztályinak tisztújítása Lentulay Imre Varasdmegyei főispán helyettes mint e' czéla kinevezett kir. biztos elnöklete alatt. Ő mlga a volt tisztikarral a sz. lélek segítségül hívása után a városházához ment, hol horvát nyelven tartott megnyitó beszéde után a 40 tagból álló külső tanács kiegészítéséhez fogtak az illetők. Ezen tanács az utolsó tisztújítás vagy is 13 esztendő óta halálkozás által tizenháromra olvadt, s ekép 27 tanácsnok megválasztása lett szükségessé! Ezeknek megválasztásuk következőleg történt: kir. biztos ő mlga minden állomásra három kijelölt egyedet olvasván fel, melyet ezek közül egy a választók többsége által megválasztott, azt lakáról azonnal a városházához vezették, ott — mint tanácsnok — hitét letév, s a többinek választásába közvetlen befolyást gyakorolt. Illy módon következőleg üttött ki a választás: Ocsics Péter, Mallin János, Spisich Ferencz, Presl Ferencz, Stválics Mihály, Binder Márton, Lukinác Alajos, Gjurkovecski, Pallain Máttyás, Lenzendorf, Klemenics Péter, Mraovics Vazul, Pavlekovics István, Pichler, Novák Ferencz, Pogorelec, Blazsekovic Sándor, Papes, Rober József, Pemecz, Cuculics, Reichard, Praumspenger, Berdaries, Mikulics József, Bozsnjakovic, Fuchs; épen huszónhét; ezek közül azok, kiknek keresztnevek kijegyezve nincsen, egynek kivételével — mesteremberek; így akart az agr. zeit. tudósítója, honnét e' közlés is vétetett, a nemesek, tisztosbék, és mesteremberek közt különbséget tenni.

Ezek közül később Mikulics József, a belső tanács tagjai közé választatván meg, helyébe a külső tanácshoz

*) Kiváncsiak vagyunk olvasni azon törvényt, melly a nem nemeset eltiltja a köztanácskozásban résztvétől. Tanácskoznia, és annak folytán: s z a v a z n i — közt van különbség. Midőn tehát a nem nemesek az utasításokat kidolgozó választványba felvétetni indítványoztattak, ez olly szándék volt, mit úgy a conservatívoknak mint az ellenzéknek érdekében lenne pártolni.

S z e r k .

Merher József léptetett. Az itt elsorolt, s megválasztott huszonhét tag a maradvány tizenhárommal képezik Zágrábváros külső tanácsát, a polgárság választó, és képviselő testületét. — A képviselő, s választó testületnek ekénti kiegészítése után a tisztí ügyészi állomás betöltése lön tárgy; erre kir. biztos szinte hármalt jelölt ki, köztök a helyettes eddigi fiscust is, azonban a többség ezt mellőzve, Cuculicsot választá meg tisztí ügyésznek. — Ezután az időközben ürességbe jött négy tanácsnok állomása betöltése vétetett elő, s a többség által ezen állomásokra Karvancsics Imre, Verbanich József, Kavich Lipót és Mikulics József, érdemesítették. — V á r o s i k a p i t á n y lett Schrabecz Alajos; p o l g á r m e s t e r (consul) Kanauf János; fő b í r ó maradt az eddigi Stajdaher József. Ennek választásánál a nevezett lap megjegyzi: miszerint a választó közönség annak irányában a votatiótól elállni, s felkiáltás által kívánta megmarasztani; azonban ő mlga a biztos a megállapított szabályok megtartása mellett nyilatkozván, a választók szavaztak, s h a t n a k kivételével általános szavazatot kapott. Stajdaher főbíró a zágr. u. n. illyr párt legenergiusabb tagja, s ezért illő, hogy méltányos volt irányában a bizalomra nézve.

Őt óra elmulván délután, a többi tiszték megválasztása más napra halasztott; ő mlgát az egész tisztikar az egyházba „Téged Isten dicserünk“ - re, s onnét szállására kísérté; innét pedig főbíró úr kísértetett lakára, hol is ünnepélyesen megtiszteltetett.

Másnap a választás folytatott; első a l j e g y z ő lett Osztóich Henrich; l a j s t r o m z ó: Kavich Sándor; a d ó s z e d ő: Lopuh Károly; e l l e n ő r e: Baan Ferencz; k a m e r. a d ó s z e d ő: Verbanics Ferencz; e l l e n ő r e: Pogledich; s z á m v e v ő: Czernkovich Henrich; á r v á k a t y a: Vibral József; s z á l l á s m e s t e r: Genzsics. †

ERDELYI ORSZÁGGYÜLÉS.

LXX. Országos ülés jul. 22. A jegyzőkönyv hosszan tartott hitelesítése után több rendbeli ellenvélemény és dobokai főisp. által egy ellenőv. adatott bé az urbéri t. czikkekre vonatkozólag. A k. kormányzék a XIII. t. czikkre tett kevés stilaris észrevételeit átküldötte. A napirendre kitűzött kérdés: az urbéri t. czikkeket kísérő felirat elveit megállapítása fölött, délután két óráig nyult a tanácskozás, mellynek eredményét elnök ő nm. következőkben mondta ki: A kitűzött kérdés körül egy indítvány keletkezett, melly szerint, mielőtt a kk. és rr. a felirat elveiről határozának, szükséges lenne t. czikk által gondoskodni az urb. t. czikkre behozatala utjáról. Ez iránt azon ellenvélemény fejtett ki, hogy törv. czikket alkotni nem szükséges; mit a kk. és rr. többsége elfogadván, az indítvány elesett. Ennek következtében a felirat lön megállítva, melly iránt valósággal inkább szóban, mint dologban volt különböző értelem, de úgy vette észre szóló elnök, a kk. és rr. végre a szóbeli különbségben is megegyeztek, s oda megy ki határozatuk, mi szerint alázatosan kéressék meg ő felsége, hogy az 1791: Sikk t. czikk értelmében a k. kormányzék, mint e' hazában a végrehajtó hatalom fő organuma által méltóztassék az urb. t. czikk behozatni, ez iránt mindazonáltal aként rendelkezni, miszerint az alkotványosság, a törvény s a szükség is egyformán megkívánván, az alsóbb személyzetek kinevezéséből a megyék ki ne rekesztessenek. Ez volt a kk. és rr. nek úgy szólván egyes akarata.

Az idő elhaladván, minthogy a felirat elveit körül voltak még némi előadandók, a kérdés fölötti tanácskozás folytatása más napra halasztatott.

LXXI. országos ülés jul. 23. Jegyzőkönyvhitelesítéskor a tegnapi határozat, azon megjegyzés kíséretében, mivel maga a fő kormányzék exequens tisztviselő nem lehet, oda módosított: „az urb. t. hazai kormányzék mint a végrehajtó hatalom fő organuma által, és illetoleg fölügyelete alatt hoztassék bé.“ Ezután az urbéri felirat kérdése körül Fogarasy. e. k. indítványa következtében szinte négy óráig nyult a tanácskozás, mellynek velejét elnök ő mlga fölolván, következőképen enunciatla eredményét: Tegnapi felirat némely elveit a kk. és rr. elhatározván, mai nap abban állapodtak meg, miszerint az urb. osztály sorsát szívoiken hordva, azon esetben, ha netalán az urb. behozatala alkalmával több urb. föld esnék a parasztság birtokába, mint mennyi az adó-tabellában írva van, nehogy az által az urb. osztály mit az urb. ére nyer, az adó szaporodtával elveszítse, megkivánják kérni ő felségtől arra, hogy az adó mostani mennyisége többletése, szaporítása iránt rendelkezni ne méltóztassék. Továbbá, miután jelen t. czikket leginkább szükséges mindenkinek megérteni, ennek a felirathoz megemlítését, valamint ő flgét megkérni kívánják a kk. és rr., miszerint a mult országgyűlésről fölküldött magyar nyelv iránti törvényt ezen országgyűlésre megerősítve leküldeni méltóztassék, belététetvén egyszerűen a feliratba az is, hogy e' t. czikk is a fenérintett okból magyar nyelven alkottassék.

Végre kéri a kk. és rr. ő flgét, hogy ezen most föl-

küldendő urb. t. czikket még ezen országgyűlésen megerősíteni és leküldeni méltóztassék. Ez volt az említett pontokra nézve a kk. és rr. nagy többségének nézete. Volt még Fogarasyvidék követének egy indítványa, mellynek tartalma szerint: miután Fogarasyvidéken több olly eset van, hol a nemesség az ottani szélbeli katonasággal pert folytatván, midőn a lefolyt perben nyert ítélet után a nyertes felperes nemes a végrehajtást ki kívánta terjeszteni az urb. földekre, a katonai előjáróság önkényleg megtagadta az assistentiát, minek következtében, habár a tett panaszra rendelkezés érkezett is, az ítélet végrehajtása nem sikerülhetett. Fogarasyvidék követe tehát a felirathoz kívánja betétegni, miként ő flge hasonló esetekben rendelkezni méltóztassék az iránt, hogy a katonai előjáróság a végrehajtások elé akadályt ne gördítsen, minthogy különben e' vidéken az urb. bévittele akadályra találhatna. Ezen indítvány iránt keletkezett azon vélemény, mikint ez nincs az urb. t. összefüggésben: hogy ezen ügy a k. kormányzéknek már át van adva; várjuk el onnan, míg a kk. és rr. tudósítva lesznek. De volt egy közbelső vélemény előadva dobok. főispán ur által, ki ez indítvány megemlítését a felirathoz kihagyatni kívánja, azonban a k. kormányzék fölölíttatni arra, hogy a kk. és rr. et ezen dolog állása iránt értesítse, s a kk. és rr. halaszták akkorra ezen ügy iránti intézkedéseket. Mint szóló elnök kivethette, a többség e' közép indítvány mellett nyilatkozott. Szabenszék e. k. e' határozatra elágzó véleményt jelentett. Szerdahelyszék köv. pedig fentartá jogát külön óvás beadhatására. Elnök a kir. kormányzéknek a XIII. törvényezikre tett észrevételeit tűzvé ki, az ülés elosztott délutáni 2. óraker.

LXXII. országos ülés jul. 24. A k. kormányzéknek a XIII. urb. t. czikkre tett stilaris észrevételei vétettek vizsgálat alá. E' szerint az urb. t. czikkre bévégezettvén, azok szerkesztésével foglalkozott ítélm. urat felszólítja elnök ő nm. ne sajnálja e' t. czikkeket tisztába leiratni s ezt neki jelenteni. Ítélm. ur jelenté, mikint csak a XIII. t. czikk nincs letisztázva. Ezután fölolvastattak a már elébb benyújtott s ide halasztott óvások és elágzó vélemények u. m. k. h. g. T. D. óvása az urb. ügy Krasznam. k. b. B. J. és Tordam. k. b. K. F. óvása szintén az urbéri t. cz. némely pontjaira nézve; közügyig. ur elág. vélem. és Maros- és Aranyosszék e. k. ellen vélem. a tagosításra nézve: zarándi főisp. és követek ellen vélem. némely u. pontok iránt; Alsóf. követek óvása a tisztújítási t. czikkre nézve, végre Fogarasy. k. óvása vidékét érdeklőleg a végrehajtásokra kellő assistentia megtagadása iránt tegnap keletkezett határozat ellen. Küküllőmegye egyik követe előadá, mikint utasítása azon esetben rendelt ellenvéleményt jelenteni, ha az urbéri törvényben az alodium tiszta állása biztosítva nem lenne. Miután szóló e' t. czikkben elég biztosítást lát, ellenvéleményét vissza huzza. (Követtárs pártolta.) Most fölolvastatá elnök ő nmlga az ítélm. ur által már elkészített urb. t. czikkeket kísérő felirat javaslatot, melly köz iratra adatván, jelenté ő nmlga, mikint n. Felsőf. követei meggyék által utasításba adott sérelmek jegyzékét beadván, az kerelmök szerint, az orsz. bizottságnak általadatik. Napirendre a feliratra való előkészületet tűzi ki ő nmlga, s fölölíttja a rendeket, méltóztassanak sietni, hogy az urbéri t. czikket hova hamarabb fölküldhessük. Jövő alkalommal a letisztázandó t. czikkre is fölolvastatnak. Ülés vége egy óraker.

TARSULATI ELET.

MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET. (Szakosztályok rendezése). Azon kellemtlenség elhárítására, miszerint a szakosztályok eddig, a résztvevő tagok folytonos változása mellett következetesen nem működhettek, sőt azon oknál fogva, hogy a szakosztályoknak kijelölt határozott tagjai nem voltak, a hirdett ülések is többnyire üresek maradtak, minthogy egyik a másiknak eljövetele bé bizva, végre a legnagyobb, s gyakran a szakértő rész elmaradt, — azon határozatot hozta az egyesület legközelebbi közgyűlése, hogy minden szakosztályban határozott szám u' s rendszeren működő tagok neveztesse ki, fölölíttván az egyesület minden tisztelt tagjainak mindegyike, hogy foglalkozásához és szakbeli hajlamához s tehetségeihez képest nyilatkozzék, vajjon mellyik szakosztályban kíván rendszeresen részt venni, megfontolván azt is, hogy állása s lakása megengedendi-e a szakosztályi üléseket legalább a pesti vásárook idejében rendszeresen látogatni, s azoknak igazgatásában következetesen részt venni. Az e' fölölíttásra érkezendő jelentések nyomán történik a választás ollyformán, hogy a helybeli és vidéki tagokból aránylag alakulhassanak magából értetődően, hogy az amugy is korábban kihirdetendő szakosztályi ülésekben az állandó bizottságon kívül minden egyesületi tag szabadon részt vehet, vitatkozhatik, s csak nem szavazhat. — A szakosztályok következők: 1. ismeretterjesztő; 2 földészeti; 3 állattenyésztési; 4 kertészeti; 5 szőlőművelési; 6 erdőszeti; 7 selyemtenyésztési; 8 mű- és géptani.

Nehogy ezer egynehány körlevél irásával kelljen akár az egyesület, akár az egyes tagokat terhelni, siet alólt e' határozatot azon szives kérelemmel nyilvánosságra bocsátani, miszerint az egyesület nagyérdemű tagjai ne terheltesenek szives szándékukat mielőbb az egyesület titoknoki hivatalához intézendő levelek által kijelenteni, hogy ahhoz képest a' szakosztályokat az ügynek érdekében hova hamarabb megalakítani lehessen. Pesten, jul. 22. 1847. T. J.

(Mezei Naptár). A' Mezei Naptár 1848ik esztendőre f. é. augusztus 15kég mind bekötve, mind kötetlenül már kapható leszen; és pedig csak az egyesület titoknoki hivatalában (Pesten, üllői uton, gr. Károlyi házban). — A' Mezei Naptár ára mint eddig példányonként 8 kr. pp. Százankint a' titoknoki hivatalnál 25% nyereséggel árulatik. Kik azonban megrendeléseiket könyvkereskedés útján teszik, ha nagyobb számban vitetnek magoknak további terjesztés 's eladás végett naptárakat, az engedett per centek iránt magokkal a' könyvkereskedő urakkal egyezkedjenek. —

Pesten, július 22kén 1847. Török János m. k. egyesületi titoknok.

A' kisdedovó int. M. O. terj. egyesület választványa közelebbi napokban ismét két igen becses értesítést von a' magyar tartományok külön távolabb vidékiről, tanúságit annak, hogy a' kisdedovás üdvös eszméje a' testvér-házában és a' tengerparti vidéken minő ápolásban részesül. —

Nevezetesen a' fiumei kisded védintézetnek gyors fejlődését, annak igazgatása hat évi nyomtatott hivatalos jelentéseiben tünteti ki, miket habár kivonatban, legalább azért siet közleni választványunk, hogy az alig 9 ezer lakossággal bíró városnak ez ügy iránti buzgósága minél számosh követőkre találjon a' hazában.

1841dik évben egy illy czimű röpiratka jelent meg Fiumében: „Projetto di apertura nella città di Fiume di un asilo di carità per l' infanza.“*) Ezen tervezetben kevés szavakkal kifejtetvén a' kisdedovásnak, kivált a' szegényebb néposztály gyermekeire kiható számos hasznai, fölszólították a' városi polgárság, hogy ön erejével, — a' királyi és városi pénztárak terhelte nélkül — gondoskodjék egy illy védintézetnek föllállításához, 's fenntartásához megkivántató pénzalap öszszszerzéséről. A' terv szerint e' pénzalapot fognak tenni a) az éventes 2pftos részvények; b) az intézet számára tett külön nemű adományok árából bejövendő pénzek; c) pénzbeli önkéntes segedelmezések; d) selyem, vászon 's más illyféle női munkák, mellyek az intézetnek adatnak; e) a' helybeli műkedvelők által az intézet javára rendezendő bál, színházi előadások 's más illetén mulatságok jövedelmei; f) az évenként e' végre tartandó kisebb sorshuzások, 's végre g) végrendeleti kegyes hagyományok. Es fölszólítaték különösen a' fiumei nőegylet, — melly a' tisztelt kormányzó Kiss Pál ur ó méltósága lelkes nevének Csapó Ida aszszonyságnak közremunkálásával alakult, — sziveskednék feladataul kitűzni 1) a' részvények és önkéntes adományok gyűjtését; 2) Ismertesse meg ezen intézet czélját és hasznait mindenkiel; 3) vállalja el a' megnyitó intézet fölötti felügyelést. Az 1) pontot illetőleg a' város 15 szakaszra lenne felosztandó, 's a' nőegylet mindenik tagja egy egy aláírási ivvel ellátva, 's a' maga szakaszában házról házra járva szerezne aláírókat azon kéréssel, hogy legalább három évre kötelezzék részvétüket, 's így minél inkább biztosítsák az intézet jövedelmét, azonban félrészvény megajánlása is elfogadjatik, de csak öt részvény aláírója bir szavazattal az intézet rendes közgyűléseiben. A' 2) pontra nézve a' tisztelt nőegylet tagjain kívül a' helybeli tisztelendő papság is megkéretik, figyelmeztesse szószekeiből hibeit, hogy ez intézetben mind azon kisdedek fölvetetnek, kiknek szülei szegények lévén, nem láthatják el a' szükségesséke gyermekeiket.

Ezen tervezet utasítást ad, miként küldjék a' szülék ez intézetbe kisdedeiket, hogy t. i. azok megmosdatva, megfésülve 's illően fölöltötve legyenek. A' fölvetel ideje 2 1/2 — 4 1/2 éves korukig, 's itt ovatnak 6 éves korukig, ekkor kieresztetvén nehogy nyomorúsággal küzdjenek egész életükön át, az intézet igazgatósága atyailag fog gondoskodni, hogy az elemi iskolákba fölvetessenek, és miután 10 éves korukat elérték, mesterségre vagy más életpályára alkalmaztassanak.

A' kisdedek kora reggeltől estig leszenek ovandók ez intézetben; heléptekor mindenik egyenlő szürke felső öltönyt nyer, hogy közöztök a' tisztaságot fentartani, de egyszerűságra a' külső ruhabeli különbséget kiegyenliteni lehessen. Mihelyt az intézet anyagi ereje megengedendi, a' kisdedek egész ruházattal elfognak láttatni. Egyébiránt ezen terv szerint, az intézet mindjárt megnyitása után naponként meleg tápláló levest, és pedig ingyen fog délre a' kisdedek közt kiosztani. A' nevelés pedig egy e' végre Olasz-

honból meghívandó alkalmas nőre fog bízani, ki azonban segédeivel együtt az igazgatóság és nőegylet közvetlen fölügyelete alatt leend.

Es csakugyan létrejött még 1841dik évben az intézet, de először csak hérbefogadott szállás adhatott a' kisdedeknek menedéket. Első megnyitásokor 30ra ment ezek száma, melly azonban már első év folytában 117re emelkedett. A' nevelési rendszert illetőleg, Ferrante Aporti, cremenoi tudós apát urnak*) a' kisdedek iskoláira nézve kiadott kézi könyve fogadtatott el. Az intézet első nevelőnéje Buccì — Vernier Adelaid aszszonyság vala, ki azonban csak 5 hónapig viselte hivatalát, később a' gyermekszám növekedvén három nevelőnő fogadtatott. Most az intézet tanórái is szabályoztattak úgy, hogy az elemi oktatást félóránként gyermekjátékok és testi gyakorlatok váltották fel. A' szokottabb testgyakorlatok ezek: hintázás, kötelen tartózkodás egy vagy mind a' két kézzel, különféle taglejtések, körtáncz, járkálás kettesével, négyesével, hatosával. Reggeli étkezése a' kisdedeknek az, mit magokkal hoznak hazulról, délben az intézet ad nekik árpakása vagy bablevest, továbbá riskása vagy más tészta neműt, hazamenetkor pedig mindeniknek egy egy darab kenyeret.

Egészségi tekintetben, az intézeti orvos hivatalos jelentése szerint a' 117 kisded közül csupán 9en lettek hirtelen betegek, de mind kigyógyultak, csak 2 más gyermek halt el chronicus nyavalyában.

Az első, vagyis 184 1/2 dik évről szóló jelentésben el soroltatván az ezen intézet fölsegélésére tett pénzbeli adományok, első helyen áll felséges uralkodónk és a' királyné, ugy szinte az özvegy császárné ó felségeik, Ferencz Károly főherczeg, 's a' megboldogult nádorunk özvegye Mária Dorothea ó felségeik, továbbá néhány főbb rangu magyarjaink. Es ezen segélyezéshől 's a' természetvényekből, ruházat 's más mindenfélékben a' helybeli polgárság által öszszeadott adományokból tett az 184 1/2 ki bevétel 4281 fl., a' kiadás pedig csupán 1811 pft 12 kr. levén, maradt készpénzül 2469 pft 48 kr., mellyből 2 ezer pft azonnal tóksított.

(Folyt. köv.)

KÜLFÖLD.

AMERIKA. Washingtonból írják, mikép az unioi kormány több cabineti tanácskozás után elhatározá Mexicoban egy természetesen mexicioiakból állandó és Scott sergei által biztosítandó kormány létrehozását, mellyel is aztán a' béke iránt alkudozni fog. A' mexicoi békepart állítólag helyesli e' rendszabályt.

Veracruz 's Puebla közt az öszszeköttetést a' mexicoi guerillák tizenégy napig zárva tartották, mig Cadwallader tábornok azt jun. 6kán ismét helyre nem állította. Számos egyesleg megölt amerikaiak találtak az uton. Az amerikaiak Mexicoban egyébiránt nem csak vigyázatosak, hanem természeteket fékezve, leereszkedést 's népszerűséget is szenvednek. Sokan közülök misét hallgatnak 's minden szemközt jövő papot üdvözlenek. Számosan adományokkal lepik meg a' templomokat. Worth tábornok meglátogatta a' püspököt 's midőn ez a' látogatást visszaadná, az amerikaiaktól ugyanazon hadi tisztelgessel fogadtatott mint a' tábornok. Illy módon a' yankek erkölcsileg hódíták meg a' közönség azon részét, melly legyőzhetetlennek tartatik —

A' körutazást tevő elnököt Philadelphióban ugyanazon örömteljes lelkesüléssel fogadták mint Ujyorkban. Washington gőzös, melly őt vitte, Navy Yard-nál kikötvén, 26 álgylövés üdvözölte az érkezőt. Kiszállta után folyvást éljenző népsokaság kíséretében egy statuskoesiba ülven, mintegy harmincz utcáján vonult keresztül a' nagy kiterjedésű Philadelphiónak. Éjjeli tizenkét órakor fáklýs zenével 's énekkel tiszteltetett meg. 24kén a' nép hódolását fogadta, két óra hosszáig nyitva levén vendégtermei mindenrendű polgároknak, kik hozzá kézsorításra özönlettek. Iszonyatos szorongás, forróság egész az ájulásig uralkodék 's ekép kénytelen volt a' republikai elnök legalább is 5 ezerrel kezét szorítani, legelőkelőbb kereskedő 's milliomostól egész a' napszámos és utcaszapróig, kiknek mindegyike sajátos öltözetben, utóbbiak póre ingben voltak. Este hasonló jelenet történt, midőn is az elnök egy rövid, de velős beszédet intézett a' néphez, melly azt dörgő éljenekkel viszonozá, 's ismét vagy ezer kézsorításon keresztül kellett esnie, melly alkamat főleg gyerekek használni iparkodtak. Általános a' vélemény, hogy Jackson látogatása óta még senki nem részesült illy fényes 's lelkesült fogadtatásban. — Philadelphia kereskedése még soha nem volt virágzóbb a' mostaninál. A' hajógyárak telvék járművekkel, mellyek közül több különféle rakományokra várakozék. — A' philadelphiai törvényhozást jellemzi következő törvény a' kártyajáték elnyomást illetőleg: azon személyek, kik szobát ad-

nak kártyajátékra, vagy csak tudva meg is engedik a' játszást, jul. 1jétől fogva 50—600 dollárnyi bírságra büntetettek; azon személyek, kik játszó-eszközöket nyilvánosan kitesznek, vagy ipart üznek a' játékból, 1—5 évi fegylaki fogsággal 's 600 dollár fizetéssel bünhődnek. Törvényszéköket kötelesség szerint nem üldöző tiszték 50—500 dollárnyi büntetést kapnak.

PORTUGÁLIA. Das Antas gróf jul. 4kén egy nyilatkozványt irt San Juliao várerősségből egy a' Timesben foglalt azon vád ellen, mintha ő szándékosan 's árulóilag hódolt volna a' Porto előtt horgonyzott angol hajócsapat parancsnokának. A' portoi junta és saját nevében kinyilatkoztatja das Antas 1) hogy folyvást 's minden rendszabálynál a' juntával egyetértőleg cselekedett, 's 2) hogy az ő parancsai alatt állott, máj. 31kén a' spanyol angol hajócsapatól elfoglalt hadosztály valamennyi juntatag jóváhagyása mellett szállott a' hajóra; 3) miután a' szövetséges hatalmak soha nem adták valamely jelét az ellenségeskedés kitörésének, ennőlfogvást ő 's az egész junta a' spanyol angol hajócsapatot Porto előtt folyvást barátságosnak, legalább semlegesnek tekintette 's ezért hadjárásuk alapos bizalomban vitorlázott el Douroból, semmi jelentést nem nyervén ellenséges szándokról; 4) a' junta hajócsapata sokkal gyöngébb volt a' spanyol-angolnál, ennőlfogvást lefoglaltatáskor a' végső ellenállást nem tartotta tanácsosnak; 5) ki szállása egyébiránt valahol a' főváros közelében a' portugál szabadságra nézve nagy fontosságú leendett; 6) valamennyi előbbi tudósítás, miket illetékelen angolok terjesztettek Portugáliában, hamisak és megczáfolhatók.

Londoni lapok szerint hire szállt Portóban jul. 9kén, hogy egy kir. végzemény iratott légyen alá következő miniszterség alakításra: Palmella herczeg tanácselnök; Rodrigo de Fonseca Magelhaes, belügy, José Jorge Loureiro hadügy, Jerves d' Atouguia tengerész, Antonio José d' Avila, pénzügy, Lavradio gróf külügyminiszter. Mind ezen férfiak — szól az Express — ismeretes cartisták 's ezen miniszterséget nem fogja ellenezni a' nemzeti párt, melly csak becsületes emberekből alakult kormányt ohajt.

A' zöldfoki szigetséghöz tartozó Fuego sziget tüzhányója több mint négy év óta nyugvék 's már kialudnak vélet tüzét, miután tölcserre többé már nem is füstölge. April 9ke volt, esti 7 óra után 7 percz, midőn hirtelen egy földalatti mennydörgés hallatszék, melly is földrengés kíséretében, 7 óra 24 perczkor 's aztán 8 óra 7 perczkor ismételve 's hevesben fordult elő. Ezen pillanatban megnyitá a' tüzhányó torkolatát, sűrű füstföleg emelkedett föl 's beboritá a' láthatárt, 's a' légbé sodrott roppant szikladarabok 's hamueső közepett hét nyíláson ömlött ki égő tüzfolyam, a' szentszigetségi kolostor felé tartva 's mindent megsemmisítve vésteljes pályáján, lakokat, manioc ültetvényeket és szőlőket. Szerencsére az emberek, a' földrengésre megriadva, előbb menekültek 's csak egy gyermek vészett oda, ki a' tüzfolyam elől már nem futhatott 's négy más személy többé kevesebb súlyosabb sérüléseket kapott. Az elpusztult körület mintegy 50 szegény pór lakta, kik minden vagyonukat elveszték.

SPANYOLORSZÁG. Don Francisco de Paula infans (Isabella királynő ipa) jul. 12kén este utazott el leányostul san Sebastianba. — A' pártosok a' toledoí hegyek közt egészen megverettek. Megölt kolomposaik sorában van az elhíresült El Rejo főnök is.

ANGLIA. Genuából azt írták Londonba, mikép a' „Montrose“ gőzös, mellyen a' „fölsziget-keleti gőzhajótársaság“ igérete szerint O'Connell holttetését ingyen Dublinba vitetni akarta, a' dublini temetési választvány egy küldöttségével az ottani kikötőben megjelent a' koporsó elvitelére; a' gőzös sokáig várakozott, minthogy azonban O'Connell fia Romából vissza nem érkezett, végre siker nélkül ismét elutazni kényszerült 's az igaztó tetemei folyvást még a' esendes genuai kápolnában nyugosznak. Erre O'Connell családja dr. Mileytől, a' két O'Connell kíséretjétől levelet kapott Sienából jul. 3káról, melly ama halasztást felvilágosítja: ifj. O'Connell Dániel ugyanis, Dundalk parlamenti képviselője, szárazföldi utazása közben Romából Genuába, Sienában hirtelen megbetegült.

Jul. 16kán a' felső 's alsóházi bizottságnál köztanácskozványok tartattak némelly billek fölött, megegyezésül azokban történt különféle módosítások iránt. Alsóházban id. O'Connell Dániel helyébe Cork város parlamenti képviselőjeül dr. Power vezetett 's mutattatott be. Ugyanott kérdés Osborne, vajjon az alkotványos biztosítékok: a' személyes és sajtószabadság fölfüggesztése meg van e' már szüntetve Portugáliában 's a' britt kormány akar e' ezen tény ellen fölszólalni? Palmerston távollétében Russell lord felelé, mikép a' kérdéses fölfüggesztés még ugyan fenáll, de nem kélti, hogy csak igen rövid időig fog még tartani.

Sir Robert Peel, előbbi miniszterelnök, Tamworth parlamenti képviselője, ismét versenyez e' helyért, mi végett egy hosszú levelet is bocsátott a' Timesban közre, e-

*) A' Fiumében megnyitandó kisded védintézet terve.

*) A' tisztelt apát ur a' múlt évben kiadott egyik olasz röpiratában hazánk kisdedovó intézeteiről is közölt némelly érdekes adatokat.

lőbbi miniszteri eljárását igazolván a nemzet előtt s egy- szeresreind jövő politikája programját adván elő. Terjedel- mesen értekeznek szabadkereskedési rendszabályai fölött, védelmezi az általa létesített maynooth - papnöveldei fel- sőbb alapítványt, s az új irlandi főtanoda alapítást, egyébi- ránt pedig a protestáns statusgyháznak Irlandban esonkit- tatlan fentartása mellett nyilatkozik.

Azon tisztelt, mellyet Melbourne minisztersége alatt Lyadhurst lord szokott volt teljesíteni, a végéhez közelgő or- szágyűlés bírálója tisztét ez alkalommal Lyrdhurst lord barátja, Brougham lord vállalta el. Fölemelkedék tehát jul. 20ai felsőházi ülésben s hosszasan bolezolgotá az ország- gyűlés folyamatát, mellynek eredményei csak az országra néz- ve szerfölött káros rendszabályokban nyilvánulnak. A köz- ponti szegény-kormányzás, a mód, mellyel a sanyargó Ir- landot segítik, a munkaidő rövidítés a nő s gyermek gyár- munkásokat illetőleg, a vasuti törvények, szóval minden föltétlen korholásra szolgáltatott neki okot, s miután sajnát fejezte ki még a fölött, hogy oly fontos rendszabályok, mi- nő a börtön és elszállítási ügy szabályozása s a bill a na- gyobb városok egészségállapota javítására, a kormány ál- tal viszszavétettek, itéletét abban központosítá, hogy az ül- lésszak világos bizonyosságát adá a kormány gyöngesége s aléltságának, ennél fogva annak más általi pótolatását o- hajlja, élvén a püspök szavaival: „minden egyéb miniszter- ség jobb annál, mellynek semmi hatalma nincs“. Lansdowne marquis védelmezé a miniszterséget, mellynek ő tagja, az aléltság s gyöngeségi szemrehányás ellen, s kimutatá, mikép eredményhiány épen nem bélyegzi a jelen ország- gyűlést, sőt tartalmaz határozatokat a mostaniaknál nem sok országgyűlés mutathat fel. — Ki tehet róla, egyik így van meggyőződve, másik meg amugy — ellenkezőleg. Ez az emberi felfogások — érdektusák sorsa.

Cantonból a tudósítások máj. 23kaig Honkongból máj. 25keig terjednek. Cantonban panganak az ügyek, Key- inget a nép palotája fölgyűjtása s özszerombolásával fe- nyegeté, ha az angoloknak az ígért földtereket kiadja. Po- pe ur, kié földtereket vizsgálendő vala, fölhagyott ebeli szándékával — a látható népdüh miatt. Ujabb hadjárás váratik Canton ellen, melly aztán véresebb lesz az utób- binál. —

FRANCZIAORSZÁG. Leopold belga király Párizs- ba menete ismét fölkölté a régi híreket. Széltiben azt állit- ják, hogy a kormányvitelben kifáradván, a koronáról ennek örököse, fija számára lemondani szándékozik. E miatt ut- azott Londonba s most Párizsba. Amott szándoka, melly ál- tal kormányzás fogna keletkezni Lajos Fülöp legidősb leánya alatt, erélyes ellenállásra talált, s ő engedni látszék az angol miniszterség előterjesztésének. Brüsszelbe viszsza- térve s a királyság gondjaitól ujjalag környeztetve, most mégis csak a tuileriákba ment, ipával értekezendő ez ügy felől. Így talán megtörténik, hogy Lajos Fülöp még két trónját gyermekeinek ótalma alá veendvén, Brüsszel és Mad- rid a tuileriák függelékéi lesznek.

Cubiéres nemcsak elbocsáttatását adta be mint pair, hanem mint altábornagy nyugalomba helyheztetni is kért. Egyébiránt sem Cubiéres mint pair el nem bocsáttatott sem Teste hasonló folyamodása még a per előtt, hogy mint pair s törlesztőszék elnöke elbocsáttassék, nem teljesítettett.

A marokkai császár átlátván, mikép Abdelkader buj- togatásnak országában véget kell vetnie, nevezetes had- testet küldött ellene fija Muley Mahommed vezérlete alatt, s az emir világosan meg levén győződve, hogy a háborut meg nem bírja s a lakosságban nem bízhatik, siet engedelm- et kérni a császártól. Így az algiri Moniteur jul. 10kéről. Már nem egyszer terjesztettek hasonló híreket, de az ered- vény csak nem akar bekövetkezni. Nem oly könnyű a puszt- ták s rengetegeket vad fíjat megfékezni.

Algirban jul. 3—4 közti éjjel egy raktárból jóformán nagy mennyiségű fegyvert, löport és salétromot raboltak el s ennek következtében számos személy, kabylok, mórók, s néhány eurpai elfogatott. Özszeesküvés nincs a kérdés- ben, hanem úgy látszik a kabylok számára történt a lopás nyereszkesedésül.

Teste a vád alatti volt miniszter, börtönében pisztoly- lyal agyon akarta magát löni, de öngyilkos szándoka nem sikerült s élve kénytelen viselni súlyát a gyalázatnak, melly polgári pályáját beszennyezett véskes tényeire háromlandik. Iszonyu példája lesz ez a hivatalnok megvesztegetés miatti bünhődésnek. Ki volt csinálva, hogy Cubieres mitse tud- jon, Teste mindent tagadon, s Pellapra megengedje, hogy Teste őt vallomással némileg terhelje. De mind a három

gonoszlelkűsége kiviláglik. Nemsokára közlendjük a pair- udvar itéleteit.

BELGIUM. Brüsszelből jul. 20káról írják: irtózatos katastropha, mellyel most valamennyi lap foglalkodik, for- dult f. hó 16—17ke közti éjjel a Seraingban fekvő „Mary- haye“ kőszénaknában elő. Esti 9 óraker, ép azon pillanat- ban, midőn 141 munkás ereszkedett a bányába, a nevezett akna épületeiben tűz támadt, melly legremítőbb gyors- sággal hatalmazott el. Nehéz volt segítséget oly hamar e- löteremteni, mielőtt még a lángok a bányászok használa- tára rendelt létrákat érték, s jöllehet még harminczki- lenznek a szerencsétlenek közül sikerült megszabadulni, mégis a többinek lehetlen volt a létrákat használni. Ennél- fogva legnagyobb aggodalom támadt az aknában marad- tak sorsa iránt, s annál inkább szükségesnek tartották a legfelsőbb hatóságot közbejárásért kérni s vele együtt hat- hatósan közremunkálni, minthogy ez irtózatos szerencsét- lenség színhelyén ezer meg ezer ember jött össze, nők és gyermekek, kik a hozzájuk tartozók sorsa miatt borzasztó kétségbeesés martaléki voltak. Reggeli két óra tájban ér- kezett meg a statusprocurator több aknamérnök s nagy- számu polgárórség s egy osztály hidász kíséretében; öt óra felé öt holttestet vontak elő, mellyek a földföülethez leg- közelebbi lépcsőkön találtattak. 4 1/2 óraker reggel még két zászlóalj gyalogság nyomult Olivier altábornagy vezérlete alatt Lutichből Seraingba, hol legmélyebb rémültség ural- kodott. A mint végre eloltották a tüzet, melly állitóltag a a faraktárban támadt s onnan az aknába hatott, halottak, haldoklók és sebesültek egymáson keresztül feküdtek, né- mellyek égő, felülről leomlott fahasabok által agyonütve, mások a szengőz által megfojtva. Reggeli 8 óra felé 110 munkás lön megmentve, ekép tehát még mintegy husz az akna belsejében s körülbelül tizenöt — a létrákon halált lelt egyed vala még kivonandó.

OLASZORSZÁG. Gizzi bibornok lomondván a bel- ügyi statustikárságról, utódaul a hir Ferretti bibornokot jelölökinek Rómába érkezését türelmetlenül várták. Ferret- tit határozottságteljes férfinak ismerik, s olyannak, ki IX. Pius szándok és nézeteibe mélyen avatott, s mint barát- ja s rokona ő szentségének, a nép előtt általános szeretet és tiszteltben áll.

6lik szám.

ÉRTESÍTŐ.

1847.

Gőzösök járása 1847. július 1jétől kezdve:

- Pestről Györbe)** naponként indulási idő reggeli 5 óra.
(Pozsonyba)
- Bécsbe** naponként; indulási idő a páratlan számu napokon t. i. július 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31kén — reggeli 5 óra, Páros számu napokon pedig, mint július 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30án, indulás órája: déli 12 óra.
- Zimonyba** mindennap, csütörtököt kivéve, és pedig: hétfőn és pénteken Tittelnek lemenet- és Eszéknek felmenet-utoni érintésével.
- Drenkovára** szerdán és szombaton kedden és szombaton Eszéknek lemenet- és Tittelnek felmenet-utoni érintésével.
- Drenkovára szerdán és szombaton.**
- Az aldunai gőzösök indulási ideje reggeli 5 óra.**
- Özszerkötöttési járások Konstantinápoly- és Odeszszával:**
Vasárnap, július 4kén és 18kán az oláhországi részen Konstantinápoly- és Odeszszával.
Vasárnap, július 11kén és 25kén a török részen Konstantinápoly és Odeszszával.

Nagyon kéretek az uti-podgyásznak a reggel induló hajókra legfeljebb esti 8 óráig indulási nap előtt a hivatalban feladatása, a délben indulókra nézve pedig legfeljebb déli- előtti 11 óráig, minthogy a déli 11 óra után ésilletőleg reggel a hajók elindulásuk előtt hozatottak, csak a következő gőzssel szállitnak le, a hajókra egyenes felho- zás pedig épen azok indulása előtt nem engedethetik meg.

Gőzhajózási hivatal. 8—9

Hirdetvény.

A sovári kir. fő-sóigazgatóság részéről közhírré tétetik: hogy a sovári kir. sórház és pályinkafőzés a hozzá tartozó jogokkal, alkalmakkal, sze-

rekkel, edényekkel és kerttel együtt 1848. február hó 1től 1853. october utoljái azaz öt évre és 9 hónapra folyó 1847. év augusztus 24én (huszonnegyediken) 8 óráig tartandó közárverés útján kibéreltetni fog.

Második kijátszása az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság 1842ki mart. 1jei kölcsönének.

Az első cs. kir. szabad. dunagőzhajózási-társaság igazgatósága köztudomásul adja, miszerint kihuzása az 1846ki mart. 20kai közgyűlés által kijátszatni határozott, özszesen 50 ezer fl. értéknyi száz kötelezvénynek 1ső mart. 1842. két nyilvános megesküött jegyző felügyelése alatt f. é. aug. 18kán történik.

A kihuzott kötelezvények számai maga idején közzé fognak tétetni, s viszszafizetés történik tizennéggy nappal a kijátszás után, ennél fogva f. évi sept. 1ső napján ugyanazon s a még le nem járt szelvények viszszaadása mellett. A kijátszott kö-

telezvényekért f. é. sept. 1jétől, mint azon naptól kezdve, midőn azoknak értéke már fölvehető, semmi kamat többé nem fizettetik.

Bécs, jul. 20. 1847.

2—3

Árverési hirdetvény.

A zombori tettes k. kincst. főigazgatósága rendeléséből a tiszamelléki kir. koronai uradalom kebelében helyheztetett magszakadási nemes udvartelkek az illető községek közlegelőin használandó s alább kitett számszerinti szarvasmarhák, és juhok szabad legeltetési jogával együtt, az 1847. augusztus hó 9én (kilenczedi- kén) Ó-Becsén a kir. kincst. tisztartói hivatal írószobájában, délelőtti órákban tartan- dó nyilvános árverés útján a leg többet ígérőnek 1847. évi november hó 1ső nap- jától kezdve számítandó egy évre haszonbérbe adandók lesznek úgy mint:

Névszerint.	belső álló- mányok		szántó- földek		szabad legeltetési jog	
	2200 ölelkel szá- mitott lánczok		szarvas- marhákra		juhokra	
1. Mártonyoson és határában - - -	1	61 ¹⁴⁴ / ₂₂₀₀	40	150		
2. Mártonyosi határában - - -	—	60 ²⁹⁴	40	150		
3. Szentán és határában - - -	1100	66 ¹⁴⁴⁰	30	100		
4. Adán és határában - - -	—	45	30	100		
5. Moholy helység határában - - -	—	63 ¹⁰⁰⁰	40	150		
6. Moholy helységben - - -	—	38 ¹⁰⁴⁸	30	100		
7. Ó-Becsén és határában - - -	4309	359 ¹⁶⁹⁰	180	630		
8. Földváron és határában - - -	—	174 ⁷⁴³	90	450		
9. Sz. Tamáson és határában - - -	1100/2200	78 ⁷¹ / ₂₂₀₀	50	180		

A bérleni szándékozók ezen árverésre a szükséges 100tól 10pft számított bánatpénzzel, az ismeretlenek pedig tulajdon javaikról szóló hiteles bizonyítványok- kal avagy kezesekkel a fennevezett napon és helyen hivatalosak oly megjegyzés- sel, hogy a kifejlendő körülmények szerint a nevezett külső udvartelkek kissobb részletekben is kibéreltethetni fognak.

Egyébiránt az árverési határnapig lepecsételve beküldendő írásbeli ajánlatok is fogadtatnak el, és a bérlét föltételei eleve meg tudhatók lesznek mind a tetes kir. kincstári zombori főigazgatóságnál, mind az illető ó-becsei k. k. tisztartóság hivatalánál.

Vége még hozzáadatik: hogy az árverés bevégezése után semmi ajánlat el nem fogadtatik ugyan; de ellenben, ha a kincstári uradalom az árverés eredményé- ben bármiknél fogva meg nem nyugodnék, magának fentartja a főnebbi telkekre nézve szabad rendelkezési jogát.

2—3

Árverési hirdetvény.

† Török szentmiklósi uradalomhoz tartozó Tenyei pusztán folyó évi augusztus 18kán reggeli órákban árverés útján készpénz fizetés mellett e következendő nemesített tenyészésre alkalmas lábas jószágok lesznek eladandók. Ugyint hízott öri 1300 db, anya birka 2000 db, mustra 500 db, kos hágtásra alkalmas 200 db, jármás ökör 80 db, szép fiatal bikák 7 db, számos tehén 130 db és 130 bornyu, meddő tehén 50 db, 4ed fü és 3ad fü tinó 117 db, 4ed fü és 3ad fü üsző 144, számos ártány és herélt kocza 507 db, magló 80 db, kan 14 darab. Morász Antalt tisztartó.

1—3

Gyapju eladási hirdetés.

A' nagyméltóságú magyar kir. udvari kamara rendelete következtében a' kir. koronai és kamarai uradalmakban ugyszinte a' váci püspöki jószágokban ezen évben 1847. nyert és bérmentesen Ó-Budára, részint pedig Pestre szállított juh- és báránygyapjúnak elárvereltetése 1847. augusztus 30dikára tűzött ki; minélfogva megjegyeztetvén itt, hogy az árverésnél írásbeli ajánlatokon kívül, szóval tett ígéretek is elfogadtatnak, — a' venni szándékozók az árverésre aképp hivatnak meg: hogy fenkitűzött napon délelőtti 9 óráig személyesen, vagy törvényes hatalommal felruházott megbízottjalk által a' kir. kamarai épületben Budán megjelenjenek, vagy kik írásban adandnak be ajánlataikat, e' felirással: „Gyapju árverési ígéretek” a' kir. kamarai elnökséghez, hol azok felbontatlan maradván, az árverési elnök által az árveréshez színté felbontatlan fognak vitetni, legfőlebb augusztus 30kán nyujtsák be.

Az árverési föltételek, melyekből egyszersmind az árverési eljárás mód, nemkülönbén a' venni szándékozók kötelezettségei is eleve kivihetők leendnek, e' következendőkől állanak:

1) Ez árverésnek tárgya leend a' kir. koronai és kamarai uradalmakban, ugyszinte a' váci püspökséghez tartozó jószágokban ez évben tenyészett juh- és báránygyapju u. m.

a) Az ó-budai koronai uradalomból mintegy 40 mázsa juh és 4 mázsa báránygyapju.

b) A' diósgyőri koronai uradalomból mintegy 44 mázsa juh és 3 mázsa báránygyapju.

c) A' bási kamarai uradalomból, 's nevezetesen az alsó-kula pusztai juhászatból mintegy 30 mázsa juh és 3 mázsa báránygyapju, — a' felső kula pusztai juhászatból mintegy 51 mázsa juh és 1 mázsa báránygyapju; — a' kis sztapári juhászatból mintegy 26 mázsa juh és 3 mázsa 30 font báránygyapju, — a' pusztai béli juhászatból mintegy 67 mázsa juh és 4 mázsa 50 font báránygyapju; — végre

d) a' váci püspöki uradalmából mintegy 110 mázsa juh- és 8 mázsa báránygyapju.

2) A' szóbeli ígéretek mellett e' nyilvános árverésnél mint említettik, írásbeli ígéretek is elfogadtatnak és a' legtöbbet ígéro nevének kiáltása az egyes ajánlatok összehasonlításából kitünendő eredmény fog eszközöltetni.

3) A' minden egyes venniszándékozótól befizetendő bánatpénzre nézve következő ár szabott: u. m. az ó-budai gyapjuért 400 azaz négyszáz forint, a' diósgyőriért 400 azaz négyszáz forint, az alsó kulapusztai gyapjuért 400 azaz négyszáz, a' felső kulapusztaiért 500 azaz ötszáz, a' kis sztapáriért 700 azaz hétszáz forint 's végre a' váci gyapjuért 1000 azaz ezer forint pengőben letétessek, pedig készpénzben vagy statuspapirosban (börzei érték szerint) kivéven az 1834. és 1839diki státus-adósági kötelevényeket, melyek csak névszerűn értékükben vétetnek el.

E' bánatpénzt mindenki, ki e' nyilvános szóbeli árverésnél részt veend habár írásbeli ajánlatot tett légyen vagy nem, az árverési bizottmány előtt leteendi, avagy ennek a' kir. kamarai budai taxáló hivatalnál, vagy végre a' pesti kir. sóhivatalnál letett bánatpénzről szóló hivatalos bizonyítványát bemutatandja.

Ugyszinte mindegyik írásbeli ajánlatnak a' megkivántató bánatpénz; vagy hasonló értékű bizonyítvánnyal kell ellátva lennie, az ennek hiányával levő írásbeli ajánlat figyelmet nem igénylend.

Azok, kik írásbeli ajánkozásaikkal mellett a' nyilvános árverésnél szóval is ígérni szándékoznak, kettős bánatpénzt nem tartoznak letenni, hanem kívánatukra az általuk készpénzben vagy statuspapirosban ezeknek börze értékük szerint befizetett bánatpénzről szóló egyes betéti bizonyítványon kívül, másod példányban is adatik bizonyítvány 's egyike ezen bizonyítvány példányának a' nyilvános árverésnél lesz előmutatandó, másika pedig az írásban foglalt ajánlatához lesz csatolandó.

Az eképp letett bánatpénzek az arról szóló bizonyítványok egyes vagy netán másod példányainak visszatérítése mellett lesznek csak visszaadandók.

4) Ki a' nyilvános árverésnél ígérni szándékozik, tartozik az árverési föltételeket — melyek felolvasásával az árverés

kezdődik — aláírni: mi által, teendő ajánlatára nézve magát visszavonhatlanul kötelezendik.

Szintugy megkivántatik, hogy az írásban teendő ajánlatok, azon nyilatkozást foglalják magokban, miszerint az ajánkozó a' közzé tett árverési föltételeknek magát minden kikötés nélkül aláveti; hogy tett ajánlata őt másolhatlanul kötelezi, végre hogy nyilatkozatának ugyanazon jog ereje legyen, mintha az ajánkozó az érintett föltételeket és árverési jegyzőkönyvet aláírta volna. E' világos és határozott nyilatkozat hiányával levő írásbeli ajánlat figyelmet nem igényelhetend.

5) A' nyilvános árverésnél az eladásra kiteendő gyapju részletenkint, mint ezek az 1ső pontban elősorolva, fognak kikiáltatni, és csak az egyszerre és együtt kikiáltott mennyiségre tétethetnek ígéretek; miert is a' teendő ígéretek, más ki nem kiáltott mennyiségre nem fognak értetni, sem a' bármí más föltét alatt tettek figyelembe vétetni, mint szinte általában a' megállapított feltételek ellen az árverés alatt vagy azután tett bármí kifogások következeseket magokkal nem vonandának.

Hasonlóképp figyelembe nem jöhetnek az árverési és eladási föltételektől bármiben eltérő igényekhez kötött írásbeli ajánlatok; melyly utóbiaknak, hogy eredményök legyen, számszerint meghatározott ígéretek kell magokban foglalniok.

6) Ajánkozók, kik írásbeli ígéretek tenni szándékoznak, szabadon és tetszésök szerint az egész eladandó gyapju mennyiségre, vagy annak az első pontban említett részleteire, a' mint azok kikiáltatnak, tehetik ajánlataikat, de azt mindenesetre határozott számmal kifejezni 's a' 3d. pont szerint ráesendő bánatpénzt hozzá mellékelni tartoznak.

7) Minden kikiáltás után az ígéro köteles az árverési jegyzőkönyvben ígéréteit saját kezűleg aláírni, a' legtöbbet ígéro pedig köteles itt azt is megjegyezni: hogy ő volt, a' ki legtöbbet ígért.

Ezen aláírásnak a' mondott jegyzőkönyvbe leendő beiktatásától, ugyszinte ha ő, mint legtöbbet ígéro a' szerződés befejezésére felszólíttatik, ennek megtételétől többé nem vonakodhatik; mely esetben azonban, habár tett ajánlatit jegyzőkönyvileg alá nem írta is, nevének már az árverési föltételek alá történt saját kezű írása, vagy netán írásbeli ajánlataihoz mellékelte nyilatkozatának erejénél fogva a' szerződés befejezésére ezennel kitűzött 8 nap határidőnek eltelte után, — mint szerződés szegő fog tekintetni, a' kincstár pedig jogosítva leend, nemcsak az érintett legtöbbet ígéro által befizetett bánatpénzt visszatartani, hanem azon gyapju mennyiségről is, melylyre nézve többször érintett egyed a' legtöbbet ígéro volt, rendelkezni.

Ugyanczen kötelezést, ugyanazon következesekkel vállalandja magára az is, ki netán írásban tett ajánlata következtében legtöbbet ígéronek találtatott.

8) Írásbeli ajánlatokban köteles az ajánkozó saját lakhelyét, hat. i. nyilvános árverés ideje alatt személyesen jelen van, tudtul adni, vagy ha jelen nincs, tehát felhatalmazottja nevével följegyezni, ki a' szerződést nevében fogja befejezni.

9) Mihelyt e' nyilvános árverésnek az 5dik pont alatt kitett módon, egész tárgya részenként eladott, az árverési eljárás mód ezélljárt érte; ekkor az árverési bizottvány a' szóval és írásban tett ígéretek összehasonlításához látand, hol mindenkinek, ki az árverésnél egyik, vagy másik részletre legtöbbet ígért, vagy ajánlatát írásban tette, jelen lenni joga leend.

10) Ezen összehasonlítás alkalmával az összejött írásbeli ajánlatok a' jelenlevők előtt az árverési bizottváni elnök által felbontatnak 's illetőleg megvizsgáltatnak, ha vajjon a' főnebbi pontok kívánatának megfelelnek e' vagy nem? 's a' melyek hiányosak, félrevertetnek.

Ezek után az írásbeli ajánlatok a' szóval tett legmagasabb ígéretekkel, egybevételnek 's ezekből az egészen legkedvezőbb eredményt mutató fog kiszemelteni, 's ha több illy egyenlő ígéretek találtatnak, a' szóbeli ígéretek közül a' hasonló szóbelinek, — a' két egyenlő írásbeli ajánlat közül pedig annak adatik elsőség, melyly hamarabb küldetett be, végre az egészen hasonló közt sorshuzás fog határozni.

11) Azoknak, kikre a' főnebbiek szerint bizonyos gyapjumennyiség esik, 's kikre nézve az ajánlott ár eképp másolhatlanul kötelező marad, a' bizottvány által ez

nyomban tudtul adatik azon megjegyezéssel, hogy ezt a' magyar kir. udv. kincstárnak helybenhagyás végett, melyly annak mindég fentartatik, följelentsék.

A' többi ígéroeknek pedig készpénzben vagy statuspapirosban betett bánatpénzük's illetőleg erről bizonyítványuk tüstint — vagy ha, ki helyben nem lenne, mihelyest magát jelentendi — visszaadatik; mi által ezeknek, minden az árverési föltételek 's illetőleg írásbeli ajánlataik benyújtásával reájok háromlott kötelezettségük elenyészend.

12) Későbbi bármíno ígéretek 's ajánlatoknak hely nem adatik. Fentartja magának még is a' kincstár azon esekben, ha netán a' kitett árverés várakozása ellenére semmi kedvező eredményre nem vezetne, egy második árverés kitűzését, vagy másképp rendelkezését.

13) A' betett bánatpénz elvesztése a' köteles a' vevő az árverés tartásától számított legfőlebb 8 nap alatt az árverési bizottváni elnökénél — az illető szerződés megkötése végett személyesen megjelenni.

14) Ezen szerződés megkötése 's kiadása előtt köteles a' vevő betett bánatpénzét, a' vételi ár 25%ig kiegészíteni, melyly

25%otje a' vételi árnak cautiou szolgálánd a' megvett árnak vonakodás nélküli átvételére 's a' még hátralevő vételárnak lefizetésére

15) Ezen cautiou, és vételi joguk elvesztése alatt kötelesek a' vevők az eképp megvett gyapju-mennyiséget legfőlebb 1847. évi szeptember 15ig a' még hátralevő vételi ár lefizetése mellett átvenni.

16) Az ó-budai gyapju az ó-budai tisztartóság hivatala udvarában van letéve, a' diósgyőri, bási kamarai, 's a' váci püspöki gyapju pedig a' pesti kir. sóháznál vagynak lerakva, holott is mindenki által f. évi augusztus 20ától az árverés napjáig megtekinthető.

17) A' gyapju mázsálsánsál 20%otes beméret alapítatik meg.

18) A' vevők tartoznak a' gyapju számkokat azoknak beszerzési árak szerint a' kincstárnak helyre pótolni; végre

19) A' vevő az átvendő gyapjut, annak átvétele előtt, egy az ó-budai uradalmi, vagy a' pesti sóhivatali tiszt jelenlétében megmázsálthatja. —

Budán, 1847dik évi Julius 14dikén. 2-3

H i r d e t v é n y .

A' mártiarosi kir. kamarai igazgatóság részéről a' következő kisebb királyi és uradalmi haszonvételek, melylyeknek haszonbéri idejük 1847ik october végével kitélik, fognak a' szigetih királyi kamarai tisztartó hivatalnál 1847dik évi augusztus 4ik napján másod ízben tartandó nyilvános árverés útján három egymásután következő esztendőre folyó évi november 1től kezdve bérbe adatni, ugymint:

1) A' szigetih kir. nagy vendégfogadó épületében levő köböl épült, vas ajtóval ellátott 4. szám alatti kereskedési bolt.

2) A' szigetih királyi kamarai tisztartó hivatal épületében levő 10. szám alatti hasonlót köböl épült, és vas ajtóval ellátott kereskedői bolt.

3) A' farkasrévi koresma, husvágási és pályinka-főzési joggal, — a' fából épült koresmaházban vagyon egy ivószoba, két vendég- és egy mellékszoba, kamara, konyha és pince, van hozzá állás, szín, istálló és 1/2 hold kert.

4) Falu-Sugathagi köböl épült koresmaház, mely áll egy ivószobából, egy lakószobából, kamarából, konyhából és pinczéből. — Hozzá tartozik egy pályinka-főző-

ház, 3/4 hold kert, és az akna-sugathagi mészárszék, melylyhez van egy vágó-híd, egy istálló, és a' mészáros számára egy szoba.

5) A' szurdoki koresma, husvágási- és pályinka-főzési joggal; — a' köböl épült koresmaházban vagyon egy ivószoba, egy vendégszoba, és egy lakozsoba, konyha, kamara és pince, van hozzá istálló, pályinkaház és 1/2 hold kert.

Ezen tárgyak kivéve a' szurdoki és a' falu-sugathagi koresmát, — zsidóknak haszonbérbe nem adatnak. — Egyébiránt kellően fölkészített, és az árverési nap előtti estvéjeig a' királyi kamarai igazgatósági elnökséghez beadott írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, melylyekre nézve azokban megkivántatik, hogy az ajánlat tevők magokat azokban a' biztosíték letételére kötelezik, hogy a' szükséges bánatpénzzel, vagy annak valamely királyi pénztárnál letételéről szóló bizonyítvánnyal el legyenek látva, és magokban foglalják azon záradékot, miszerint a' tett ajánlat viszsa nem vonható, és az ajánlattevők magokat az árverési és szerződési föltételek megtartására ugy kötelezik, mintha magokat az említett föltételeket irták volna alá. 2-3

L ó - á r v e r é s .

Főmélt. Eszterházy Pál hg ur ménesi kormányja által közhírre tétetik, hogy Ozorán ns Tolnamegyében Fehérvártól 4 órányira létező méneséből tizta telivér kanczáiból, akár esikóval, akár a' nélkül, ugy fedező telivér csődőreiből következendő darabok leendnek a' többet ígéronek eladandók, 1847. augusztus 20án (huszadikán) délelőtti 10 órakor kezdendő árverésen, u. m.

- sz. 1. Champion arany pej angol nevelésű, telivér mén 15 éves (lásd a' méneskönyv 506. l.)
- sz. 2. Eric (Jung Emilius) szinte angol telivér mén, 14 éves.
- sz. 3. Prince Revenge v. Trappaul (lásd méneskönyv 423. sz.) 6 éves, bennevelt angol telivér mén, pej (lásd cont. méneskönyv 463.)

- sz. 1. Chateaux margau (l. cont. méneskönyv 433 l.) fedezte Trevill.
- 2. Turbillon " " 443 l.) " Herkules.
- 3. Lady Jane " " 447 l.) " Gambai.
- 4. Nigel " " 459 l.) " Ma gnot.
- 5. St. Patrik " " 466 l.) " Gambai.
- 6. Langrado " " 467 l.) " Gambai.
- 7. Union " " 473 l.) " Trevill et Gambai.
- 8. Wolfon " " 474 l.) " Herkules.
- 9. Woful " " 475 l.) " Trevill.
- 10. Priam " " 500 l.) " Gambai.
- 11. Veldon " " 504 l.) " Gambai et Herkules.
- 12. Jung Wolfon Champion után, a' méneskönyvhől kimaradt, fedezte Herkules.
- 13. Grambi (l. cont. méneskönyv 507. l., valamint 488.) fedezte Gambai.
- 14. Angela, Langoi után (l. cont. könyv 507. et 499 l.) fedezte Herkules.

Ezen telivérek után akár szabad alkú, akár árverés útján több ló fog eladásra készen állni, úgy fedező ménék, mint kanczák is, — További tudósítás végett ozorai ménesmester, Dvelli Róbert ur bérmentesen megkereshető. 3-3

Ozora n, junius 25kén 1847.

Gabona ár váltógarasokban.

	Julius 27.	(pesti m.)	Tisztahaza	Kéteszeres	Rozs	Arpa	Zab	Kukoric
Pesten,	16.	(pozs. m)	4 0-440	150-360	220-250	160-170	130-143	— 0
Veszprém,	16.	"	230-280	200-220	160-170	105-110	75-90	200-2
Temesvárott,	16.	"	160-180	—	90	— 60	— 80	— 136 80
Győrött,	17.	"	260-300	200-220	160-180	95-105	80-82	170-100
Mosonyban,	22.	"	240-320	180-230	175-220	145-175	65-85	1 8 2
N.Szombatban,	20.	"	258-266	—	232-242	196-198	90-92	—
Pozsonyban,	23.	"	200-260	—	170-220	100-105	84-88	— 200
Miskolczon,	22.	"	250-275	230-208	—	—	67 75	150-158

Statuspapi- és részvény-árkelet. Bécs, jul. 26kán 1847.

bankrészevény	1604 1/4 fr.	pesti lánchid-részvény	100 fr. — frt.
1834ki 500 p.frtos kölesön	778 3/4 „	bécs-glognitzi vasut	400 fl. 100 ft. 130 „
1839ki 250 p.frt	205 „	pozsony-nagyszombati	100 fr. — „
Eszterházy 40 fr. sorskötel.	62 „	középponti	(100 fr.) 9 7/8 „
Cs. kir. arany 4 fr. 36-38 kr.	—	duna-gőzhajózási	500 fr. — „